

[Lange.]

68 498 Kr. og en Formue paa over 124 000 Kr. kommer til at betale 71 Kr. i Skat — 71 Kr. i Skat for en Nettofortjeneste af over 68 000 Kr.!

Jeg er i mine Beregninger gaaet ud fra, at kun Henlæggelser og ikke Afskrivninger er skattepligtige, og de af mig nævnte Tal viser da, at Udbyttet af Brugsforeningernes Beskatning i Landets tre største Byer er helt betydningsløst, idet den ikke fører blot tilnærmelsesvis til en Ligestilling med de selvstændige næringsdrivende med Hensyn til at være med til at bære de Byrder, som Samfundet paalægger Skatteyderne, og som tynger Erhvervslivet saa haardt.

De store Sammenslutninger, Andelsfoderstofforeningerne, Andelsgødningsforeningerne og Andelskulforretningen, vil sikkert ogsaa normalt blive skattefrie. Og selv om Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger i det første Aar kommer til at betale nogen Skat, vil denne meget store Forretning inden for de Rammer, som Forslaget angiver, let kunne indrette sig paa i Fremtiden at blive skattefrie, hvis den ikke ønsker at betale Skat. Virksomheder af den Art, jeg her har nævnt, vil i Almindelighed ikke have en Indkomst, der naar op til 5 pCt. af Omsætningen, og dersom private erhvervsdrivende havde Lov til at foretage et saadant Fradrag, inden deres skattepligtige Indkomst fremkom, vilde et meget stort Antal af Landets næringsdrivende blive skattefrie.

Det Skatteforslag, vi her behandler, medfører en saa stor Skatteforhøjelse, at det ulige Forhold, der er mellem de Byrder, som lægges paa de selvstændige næringsdrivende og Brugsforeningerne, i høj Grad skærpes, medens lige Vilkaar at arbejde under maa være et Retfærdighedskrav, som Staten burde have Pligt til at opfylde.

Jeg er ikke Modstander af Andelsbevægelsen, selvfølgelig ikke. Jeg forstaar meget vel Andelssagens Betydning, og jeg erkender fuldt ud, at Andelsforeninger paa en Række Omraader ikke alene har været af Betydning for deres Medlemmer, men for hele Samfundet. Men ligesom Andelsbevægelsen har sin Betydning, har den ogsaa sin Begrænsning, og der er sikkert Omraader, som egner sig bedre for det private Erhvervsliv. Fra Andelsside bør man erkende, at det private Erhvervsliv ogsaa gør sin betydningsfulde og samfundsgavnige Indsats, og at begge Parter kan høste Fordel gennem Konkurrencen mellem Brugsforeningerne og de selvstændige næringsdrivende, ikke mindst fordi de sidstnævnte i Almindelighed

anviser de nye Veje. Man kan tage Felt efter Felt og vil dog se, at hvor der er brudt nye Baner, er det det private Initiativ, som har været banebrydende. Men erkender man dette, maa man ogsaa medvirke til, at Konkurrencen kommer til at foregaa under lige Vilkaar med samme Rettigheder og samme Pligter.

Spørgsmaalet vedrører imidlertid ikke Brugsforeningerne og det frie Erhvervsliv alene. Under Fællesforeningen hører efter den sidste Statistik 1 841 Foreninger med et Medlemstal paa ca. 370 000, og Beretningen regner med, at hvert Medlem repræsenterer en Husstand paa gennemsnitlig 4 Personer, saa at derfor ca. 1½ Million Mennesker eller mellem to Femtedele og Halvdelen af Landets Befolkning er knyttet ved Medlemsforhold til Brugsforeninger. Disses samlede Omsætning udgjorde ca. 332 Mill. Kr. Lægges hertil Omsætning i Foderstofforeninger, Gødningsforeninger og lignende Foreninger, vil man se, at det er en meget stor Del af Landets Omsætning og Produktion, der formidles af Andelsbevægelsen. Den Del af Befolkningen, som ikke er tilknyttet Brugsforeningerne, maa derfor ogsaa være stærkt interesseret i, at disse Virksomheder kommer til at være med til at bære de Byrder, som lægges paa alle andre.

Vi betaler Skat for at dække Statens Udgifter, og det er meget vanskeligt, naar man gaar disse igennem, at finde nogen Begrundelse for, at Brugsforeningerne skulde være fritaget for at deltage i Betalingen af disse. Jeg skal nævne nogle Eksempler.

Er de store importerende Andelsforeninger ikke lige saa interesserede i, at vi har en Representation af Gesandter og Konsuler i Udlandet som de private Importører, og hvorfor skulde de saa være fritaget for at være med til at betale Udgifterne? Ser man paa det meget store Millionbeløb, som Statsbanedriften koster, kan man saa sige, at Brugsforeningerne ingen Interesse har i Statsbanedriftens Opretholdelse og derfor heller ikke skal yde sit Bidrag til at faa dækket Statsbanernes Underskud? Har Brugsforeningerne ikke Brug for den samme Beskyttelse fra Politi- og Retsvæsenets Side som de selvstændige næringsdrivende, og belastes de sociale Udgifter ikke ogsaa gennem Hjælp til de Arbejdere, der slides op i Brugsforeningernes Tjeneste?

Under Lovforslagets Behandling i Folketinget har man fra Brugsforeningsside sagt, at man vilde indrette sig saaledes, at man undgik selv den ringe Skat, der efter Lovforslaget kan blive Tale om. Jeg kan naturligvis ikke vide, om det vil blive Til-